


Novietnes infrastruktūra un kūtsmēslukrātuves skaidrojumi

Kūtsmēslu veidi	
Pakaišu kūtsmēsli	Mājdzīvnieku ekskrementi (ar vai bez pakaišiem un lopbarības paliekām), kur sausnas saturs ir vairāk par 15% un kam, iespējams, klāt ir neliels daudzums urīna, un kurus glabā uz necaurlaidīgas virsmas ar noteces izolāciju un ar jumtu vai bez tā.
Šķidrie kūtsmēsli	Mājdzīvnieku ekskrementi, ar urīna un/vai ūdens piejaukumu, kur sausnas saturs ir no 2 līdz 10 % un kam, iespējams, klāt ir neliels daudzums pakaišu, un kurus glabā ūdensnecaurlaidīga, atvērta vai nosepta tvertne vai hermētiska lagūnas tipa krātuve vai cilindriskas formas krātuvē.
Virca	Šķidrums kas izplūst no pakaišu kūtsmēsliem un iespējams, kopā ar ūdeni un/vai nelielu daudzumu pakaišu un urīna, un kuru glabā ūdensnecaurlaidīga, atvērtā vai nosegtā vircas tvertnē vai hermētiska lagūnas tipa krātuve vircas uzglabāšanai.
Digestāts	Biogāzes ražotnes fermentācijas atliekas.
Pakaišu kūtsmēslu uzglabāšana un kapacitāte	
Kūtsmēslu komposta kaudzē	Kūtsmēslus uzglabā norobežotās komposta kaudzēs, kuras periodiski tiek aerētas un/vai maisītas.
Dziļo pakaišu novietnē	Dziļo pakaišu novietnē grīda ir klāta ar biezu pakaišu slāni (salmiem, kūdru, zāģu skaidām vai citu uzsūcošu materiālu), ko aizvāc pēc noteikta laika (pēc nepieciešamības reizi vairākos mēnešos). Dziļo pakaišu novietnēs ražošanas ciklā (6 vai 12 mēn.) uzkrātie kūtsmēsli.
Pakaišu kūtsmēslu kaudzē	Kūtsmēsli, kas tiek uzglabāti nenorobežotās kaudzēs vai ķīpās vai atklātā norobežotā laukumā, pie kūts vai ārpus tās, parasti vairākus mēnešus.
Lagūnas tipa krātuve	Kurai raksturīga pusiedziļināta vai iedziļināta baseina forma un kuras sienas un pamatne ir noklātas ar ūdensnecaurlaidīgu materiālu.
Betonētā krātuvē / laukumā ar vircas tvertni un pārsegu	Betonēta krātuve vai betonēts laukums - dzīvnieku novietnes palīgbūve ar šķidrumu necaurlaidīgu pamatni, vismaz 3 sienām un vircas tvertni.

Speciāli ierīkotā laukumā ar šķidrumu necaurlaidīgu vai absorbējošu pamatni, platība	Kūtsmēslu uzglabāšanai speciāli ierīkots laukums ar ūdensnecaurlaidīgu pamatni vai pamatnē ieklātu šķidrumu absorbējošu materiālu (salmi, kūdra, skaidas), lai izvairītos no šķidruma noteces.
Šķidrmēslu uzglabāšana un kapacitāte	
Šķidrmēslu krātuvē	Betonēta krātuve vai betonēts laukums - dzīvnieku novietnes palīgbūve ar šķidrumu necaurlaidīgu pamatni, vismaz 3 sienām un virsas tvertni.
Novietnē zemgrīdas krātuvē/bedrē/vannā	Kūtsmēsli, ko uzglabā ar pievienotu nelielu ūdens daudzumu vai bez tā, parasti zem redeļu grīdas noslēgtā novietnē, visbiežāk mazāk par gadu.
Izkliedēšana katru dienu	Kūtsmēslu procentuālā daļa no saimniecībā saražotā kūtsmēslu kopējā daudzuma, ko parasti 24 stundu laikā pēc ekskrecijas izvāc no dzīvnieku novietnēm un izkliedē aramzemē vai ganībās.
Digestāta uzglabāšana	Digestāts - biogāzes ražošanas fermentācijas atliekas.
Kūtsmēslu apsaimniekošana novietnē	
Pakaišu kūtsmēslu saražotais daudzums gadā	Pakaišu (cietie) kūtsmēsli ir dzīvnieku ekskrementi (ar vai bez pakaišiem), kam var būt neliels urīna piejaukums un kurus glabā uz necaurlaidīgas virsmas ar noteces izolāciju (ar jumtu vai bez tā).
Šķidrmēslu saražotais daudzums gadā	Šķidrie kūtsmēsli – dzīvnieku urīns ar iespējamu nelielu ekskrementu un/vai ūdens piejaukumu. Tos glabā ūdensnecaurlaidīgā atvērtā vai nosegtā tvertnē vai hermētiskā lagūnas tipa krātuvē.
Virscas saražotais daudzums gadā	Virca – šķidri kūtsmēsli, kas veidojas no dzīvnieku ekskrementu un urīna maisījuma. Iespējams neliels ūdens un/vai pakaišu piejaukums. To glabā ūdensnecaurlaidīgā atvērtā vai nosegtā virscas tvertnē vai hermētiskā lagūnas tipa krātuvē virscas uzglabāšanai.
Kūtsmēslu pārstrāde biogāzē uz vietas novietnē gadā	Kūtsmēslus savāc un izmanto anaerobai raudzēšanai hermetizētās tilpnēs, lai iegūtu biogāzi un digestātu. Visu veidu kūtsmēsli - pakaišu, šķidrmēslu, virca.
Citi bioloģiskie/organiskie un no atkritumiem iegūtie mēslošanas līdzekļi, kas nav kūtsmēsli	Organisko un no atkritumiem iegūto mēslošanas līdzekļu daudzums (t), kas nav lauksaimniecības dzīvnieku kūtsmēsli un ko izmanto lauksaimniecībā.

Kūtsmēslu izvešana (neto)	
Uz citu saimniecību izvestie šķīdarmēsli/virca tiešai mēslošanai vai pārstrādei biogāzē	Vircas/šķīdarmēslu tilpums (m ³), ko tiešai izmantošanai par mēslošanas līdzekli vai rūpnieciskai pārstrādei izved no lauku saimniecības neatkarīgi no tā, vai tos pārdod vai nodod bez maksas. Attiecas arī uz vircu/šķīdarmēsliem, kas izmantoti enerģijas ražošanai un vēlāk atkārtoti ir izmantojami lauksaimniecībā.
Uz citu saimniecību izvestie pakaišu kūtsmēsli tiešai mēslošanai vai pārstrādei biogāzē	Pakaišu kūtsmēslu daudzums (t), ko tiešai izmantošanai par mēslošanas līdzekli vai rūpnieciskai pārstrādei izved no lauku saimniecības neatkarīgi no tā, vai tos pārdod vai nodod bez maksas. Attiecas arī uz pakaišu kūtsmēsliem, kas izmantoti enerģijas ražošanai un vēlāk atkārtoti ir izmantojami lauksaimniecībā.
Uz citu saimniecību izvestais digestāts tiešai mēslošanai	Digestāta daudzums (t), ko tiešai izmantošanai par mēslošanas līdzekli izved no lauku saimniecības neatkarīgi no tā, vai pārdod vai nodod bez maksas.
Kūtsmēslu ievēšana (neto)	
No citas saimniecības ievestie šķīdarmēsli/virca tiešai mēslošanai vai pārstrādei biogāzē	Vircas/šķīdarmēslu tilpums (m ³), ko tiešai izmantošanai par mēslošanas līdzekli vai rūpnieciskai pārstrādei ievē lauku saimniecībā neatkarīgi no tā, vai tos pērk vai saņem bez maksas. Attiecas arī uz vircu/šķīdarmēsliem, kas izmantoti enerģijas ražošanai un vēlāk atkārtoti ir izmantojami lauksaimniecībā.
No citas saimniecības ievestie pakaišu kūtsmēsli tiešai mēslošanai vai pārstrādei biogāzē	Pakaišu kūtsmēslu daudzums (t), ko tiešai izmantošanai par mēslošanas līdzekli vai rūpnieciskai pārstrādei ievē lauku saimniecībā neatkarīgi no tā, vai tos pērk vai saņem bez maksas. Attiecas arī uz pakaišu kūtsmēsliem, kas izmantoti enerģijas ražošanai un vēlāk atkārtoti ir izmantojami lauksaimniecībā.
No citas saimniecības ievestais digestāts tiešai mēslošanai	Digestāta daudzums (t), ko tiešai izmantošanai par mēslošanas līdzekli ievē lauku saimniecībā neatkarīgi no tā, vai to pērk vai saņem bez maksas.
Kūtsmēslu iestrāde un izklīede	
Vienlaidus izklīede	Vienlaidus izklīede - kūtsmēslus izklīdē uz zemes virsmas vai kultūrauga, neizmantojot šķidro kūtsmēslu lentveida vai tiešo izklīedes metodi.
Lentveida izklīede	Lentveida izklīede - šķīdros/pusšķīdros kūtsmēslus vai vircu izklīdē paralēlās lentveida slejās, starp kurām kūtsmēsli netiek izklīdēti, izmantojot ierīci (lentveida izklīdētāju), kas piestiprināta tvertnei vai traktoram un paredzēta pusšķidro kūtsmēslu vai vircas izklīdei tieši uz augsnes.

Lentveida izkliede ar nokarenām šļūtenēm/caurulēm	Šķidro/pusšķidro kūtsmēslu vai vircas izkļidei izmanto lentveida izkļiedētāju ar nokarenām caurulēm, kas aprīkotas ar izkļiedes uzgaļiem.
Tiešā iestrāde	Tiešā kūtsmēslu iestrāde - šķīdarmēslu vai vircas iestrāde augsnē ar inžektoru (dažādā dziļumā atkarībā no inžektora).
Tiešā iestrāde: sekliestrādes inžektors (vaļēja vadziņa)	Šķīdros kūtsmēslus vai vircu izkļiedē seklās (aptuveni 50 mm) vadziņās neatkarīgi no tā, vai pēc izkļiedēšanas tās aizber vai nē.
Tiešā iestrāde: dziļiestrādes inžektors (aizbērtā vadziņa)	Šķīdros kūtsmēslus vai vircu izkļiedē dziļās (aptuveni 150 mm) vadziņās, kas pēc izkļiedēšanas tiek aizbērtas.
Vietu skaits	
Vietu skaits (sadaļā <i>Novietnes pamatdati</i>)	Guļvietu skaits novietnē, kas atbilst būvniecības dokumentos norādītajam (novietnes ietilpība).
Vietu skaits (sadaļā <i>Turēšanas veids</i>)	Pārskata gadā novietnē turēto dzīvnieku skaits.
Turēšanas sistēma govīm	
Piesieti (tikai ar šķīdarmēslu apsaimniekošanu)	Novietnē dzīvnieki tiek turēti piesieti savās vietās un tiem nav ļauts brīvi pārvietoties. Urīnu un mēslus savāc zem grīdas izveidotā bedrē, kurā veidojas virca.
Piesieti (tikai ar pakaišu kūtsmēslu apsaimniekošanu)	Novietnē dzīvnieki tiek turēti piesieti savās vietās un tiem nav ļauts brīvi pārvietoties. Mēsli parasti tiek aizvākti mehāniski ārpus ēkas uz kūtsmēslu krātuvi.
Nepiesieti (tikai ar šķīdarmēslu apsaimniekošanu)	Novietnē dzīvniekiem ir ļauts brīvi pārvietoties. Mēslus un urīnu parasti aizvāc mehāniski ārpus ēkas uz kūtsmēslu krātuvi vai savāc zem grīdas izveidotā bedrē, vai savāc no konkrētas ejas un uzglabā glabāšanas tvertnē.
Nepiesieti (tikai ar pakaišu kūtsmēslu apsaimniekošanu)	Novietnē dzīvniekiem ir ļauts brīvi pārvietoties. Mēslus un urīnu parasti aizvāc mehāniski ārpus ēkas uz kūtsmēslu krātuvi vai savāc zem grīdas izveidotā bedrē, vai savāc no konkrētas ejas un uzglabā glabāšanas tvertnē.
Cita veida turēšana (tikai ar šķīdarmēslu apsaimniekošanu)	Mēslus un urīnu savāc zem grīdas izveidotā vircas bedrē vai tos no konkrētās ejas var savākt glabāšanas tvertnēs, kamēr virca tiek uzglabāta novietnēs ārpusē.
Cita veida turēšana (tikai ar pakaišu kūtsmēslu apsaimniekošanu)	Mēslus parasti aizvāc mehāniski ārpus ēkas uz pakaišu kūtsmēslu krātuvi.
Nepiesieti brīvi pārvietošanas pa kūti ar iespēju iziet ārā aplokā	Novietnē dzīvniekiem ir ļauts brīvi pārvietoties. Mēslus un urīnu parasti aizvāc mehāniski ārpus ēkas uz kūtsmēslu krātuvi vai savāc zem grīdas izveidotā bedrē, vai savāc no konkrētas ejas un uzglabā glabāšanas tvertnē.

Turēšana ārā aplokos/ zem nojumes	Ja dzīvnieki tiek turēti tikai ārā aplokos (ganās ganībās visu gadu) vai zem nojumes, t.i. saimniecībā novietnes nav, tad tiek aizpildīta tikai aile - vietu skaits, kur norāda cik dzīvnieki tika turēti gada laikā, bet sadaļu novietnes pamatdati (80-82) nav jāpilda, ne gaļas liellopu, ne arī aitū saimniecībām.
Ganību sezonas ilgums	Ganību periods - mēnešu skaits, ko atskaites gadā dzīvnieki pavada ganībās.
Grīdas segums	
Dziļie pakaiši	Dziļo pakaišu novietnē grīda ir klāta ar biezu pakaišu slāni (salmiem, kūdru, zāģu skaidām vai citu uzsūcošu materiālu), ko aizvāc pēc noteikta laika (pēc nepieciešamības reizi vairākos mēnešos).
Daļēji redeļu grīda	Novietne, kurā daļai grīdas ir redeles, caur kurām mēsli un urīns satek zem grīdas izveidotā bedrē, kurā veidojas virca.
Modernizētie (daudznodalījumu) būri/sprosti	
ar transportiera lenti	Būri ar mēslu transportiera lenti - mēsli tiek aizvākti mehāniski uz transportiera lentes zem būriem un nogādāti ārpus ēkas, kur veido cietos kūtsmēslus.
ar dziļām zemgrīdas mēslu krātuvēm	Būri ar dziļām zemgrīdas mēslu krātuvēm - mēsli krājas dziļā bedrē zem būriem.
Būri/sprosti ar laktām	Būri ar laktām - mēsli krājas zem būriem uz grīdas; tie regulāri tiek mehāniski aizvākti.
Turēšanas veids (dējējvistas, broileri, tītari, pīles, zosis)	
<i>Grīdas segums, kūtsmēslu savākšana</i>	
daļēji redeļu/režģu grīda ar zemgrīdas krātuvi	Novietne, kurā daļai grīdas ir redeles, caur kurām mēsli un urīns satek zem grīdas izveidotā bedrē, kurā veidojas virca.
Turēšanas veids	
Nepiesieti ar ierīkotiem boksiem/aizgaldiem	Brīvās turēšanas novietnē dzīvniekiem ļauts brīvi pārvietoties; mēsli tiek aizvākti mehāniski ārpus ēkas uz kūtsmēslu krātuvi.
Ganībās	Ganības - kopējā visām novietnē turētajām dzīvnieku sugām izmantotā ganību platība, kas atskaites gadā pieder saimniecībai vai tiek nomāta.
	<ol style="list-style-type: none"> <u>1. Anketa nav jāpilda, ja novietne ir reģistrēta nesen, t.i., ja nav 12 mēnešu periods.</u> <u>2. Anketa ir jāpilda, ja pārskata periodā t.i. 12 mēnešu periodā notika īpašnieku maiņa, tad jaunajam īpašniekam ir jāpārņem visas saistības, kas tika veiktas novietnē iepriekš.</u>